

Podiramo tabuje: Metka in Julka na stara leta postali cimri

Ko govorimo o nepremičninah, veljamo Slovenci v splošnem za zelo okostenele; prenekateri upokoenci trmasto vztrajajo v prevelikih hišah, ki niso prilagojene ali jim odžirajo prevelik delež njihove pokojnine. Obstajajo alternative? Metka Klevišar, 71-letna upokojenka, je pred leti s prijateljico Julko Žagar našla rešitev v sobivanju. Kakšne so prednosti in slabosti?

Pred sobivanjem sta zdaj 71-letna upokojenka Metka Klevišar, tudi avtorica knjige Umetnost sobivanja, in njena prijateljica Julka stanovali vsaka v svojem stanovanju, ki sta ju kupili po Jazbinškovem zakonu, Julka v Šiški, Metka pa za Bežigradom. »Obe sva stanovali v bloku brez dvigala, zame pa je hoja po stopnicah postajala vse večja težava,« se spominja Metka. Misel o sobivanju je prišla spontano. Julka je bila družinska zdravnica v zdravstvenem domu Šiška v Ljubljani, Metka pa je delala na onkološkem inštitutu. Poznali sta se že iz študentskih let, a začeli nekoliko bolj sodelovati malo pred ustanovitvijo Hospica leta 1992. Zaradi skupnega dela sta se veliko pogovarjali in ugotovili, da bi lahko bivali skupaj in si tako pomagali pri vsakdanjem življenju. »Stanovanji sva prodali in z nekaj dodatka leta 2002 v Ljubljani v Zupančičevi jami kupili dve novi majhni stanovanji v istem bloku, v istem stopnišču, z dvigalom in parkirnim prostorom v kleti,« opisuje Klevišarjeva. Čeprav sta imeli vsaka svoje stanovanje, sta imeli samo eno gospodinjstvo, skupaj sta imeli tudi avto in še marsikaj drugega. »Tako sva tudi precej prihranili,« razlaga upokojenka Metka.

Nižji stroški bivanja, solidarnost, smeh

Izkušnjo z že kar 13-letnim sobivanjem ima tudi gospa, zaradi želje po anonimnosti poi-

Pri nas ni tradicije sobivanja in skupnostnih pobud, saj kar 89 odstotkov starejših živi v lastniških nepremičnah, na katere so zelo navezani, pravi Alenka Ogrin z Zveze društev upokoencev Slovenije (ZDUS).

menovana Marjana, ki jo še kar nekaj let loči od statusa upokojenke. »V tistem času sva se s partnerjem selila v večje lastniško stanovanje, ki je bilo preveliko za naju, zato se nama je pridružil prijatelj in nato še njegova partnerica. Od vsega začetka smo si stroške bivanja delili, ničesar nismo formalizirali, nobenih pogodb, vse smo urejali sproti in s pogovorom. Seveda pa je pogoj, da si povsem zaupaš,« meni Marjana. V sobivanju vidi veliko prednosti. »Predvsem so nižji stroški bivanja – ni treba imeti dveh ali več gospodinjskih aparatov, na primer pralnih strojev in podobne mašinerije, da o kakšnih redkeje uporabljenih napravah, kot so sokovniki, niti ne govorim. Nižji so stroški elektrike, odvoza smeti, kurjave, saj se delijo, poraba pa ni občutno večja, če sploh, pri štirih osebah v primerjavi s porabo dveh oseb,« razlaga. Prednost vidi tudi v sodelovanju, solidarnosti in pomoči ob bolezni, manj je občutka osamljenosti, precej več psihološke pomoči in opore, da o humorju in smehu niti ne govorimo, našteva.

Tabu: kaj bodo pa drugi rekli?

Pri nas je precej zanimanja za tovrstno bivanje, a malo uresničitev – razlogov za to je več – ni tradicije sobivanja in skupnostnih pobud, pri nas kar 89 odstotkov starejših živi v lastniških nepremičnah, na katere so zelo navezani, in zato so manj fleksibilni glede selitev, menjav in drugih možnosti, slovenska mentaliteta in tako naprej, našteva Alen-